

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2015. március 7.

12. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I. **45 pont**

A alábbi szövegeket értelmezve és olvasmányélményeire alapozva írjon értekezést a következő címmel: *Költői önértelmezés és poétikai megoldások a klasszikus modern lírában!*

„A költői eszmény mindig egy nem igazi eszmény, mert az igazi eszmény mindig valóságos. Ha tehát a szellemnek nincs lehetősége a szellem örök világába emelkedésre, akkor félúton marad, és azokban a képekben gyönyörködik, melyek a felhőkben tükröződnek, és mulandóságukat siratja. Ezért a költőt mint olyan szerencsétlen lét, magasabb a végességnél, és mégsem a végtelenség.”

(Kierkegaard: *Vagy-vagy*)

Mi mindig mindenről elkésünk,
Mi biztosan messziről jövünk,
Fáradt, szomorú a lépésünk.
Mi mindig mindenről elkésünk.

Meghalni se tudunk nyugodtan.
Amikor már megjön a Halál,
Lelkünk vörösen lánggra lobban.
Meghalni se tudunk nyugodtan.

Mi mindig mindenről elkésünk,
Késő az álmunk, a sikerünk,
Révünk, nyugalomunk, ölelésünk.
Mi mindig mindenről elkésünk.

(Ady Endre: *Akik mindig elkésnek*)

Én itt vagyok, mélyen, százezer öltre
mázsás vizek fekszenek mellemen,
én itt heverek, én meg vagyok öltve,
és figyelek álmatlan, éberem.
És tépem a vizet, álomtalan ágyam,
kicsi a tenger s tengernyi a vágyam.
Tengernyi vágyam, csak kicsi a tenger,
és nézem a bárkát, amely megindul,
és fényes árnya egész szívemig nyúl,
és hallgatom a mély homályon át
piros torkotok mézes kacaját
hinárok közt, mocsárba feketén.
És bámulok föl üres halszemekkel
az éj, az éj hináros fenekén.

(Kosztolányi Dezső: *Fölöttem az éj*)

II. **45 pont**

Olvassa el az alábbi részletet Kosztolányi Dezső: *Az idegen* című művéből! Fejezze be saját elképzelése alapján a novellát, alkalmazza a klasszikus modern epika narrációs eljárásait! Alkotása ne haladja meg a két oldalt!

„Abban az időben a világ még nem volt egyetlen földfolt, melyet telefonok, rádiók hálózhatnak át, s gépek röpködnek keresztül pár nap alatt. Minden ország, minden ember megőrizhette titkát. Kevesebbet utaztak, mint ma. Az utazás tovább tartott és többbe került. De azoktól, akik utaztak, nem kérték lépten-nyomon az útleveleket, az irataikat, s adataikat se vezették be azonnal mindenféle könyvbe. Akkor még akadtak vándorok, idegenek is.

Ő valami északi államból jött erre a tájra. Nem volt se norvég, se svéd, se dán. Ismeretlen nyelvet beszélt, melyet senki sem értett. Más nyelvet pedig nem tudott.

Abban a kis szállodában, melyben megszállott, jelekkel érintkezett a személyzettel. Délben, este, az étteremben magához intett egy pincért, kezébe vette az étlapot, rábökött - találmra - egy ételre. Amikor hozták, bólintott. Mindennel meg volt elégedve.

– Ki lehet ez? – tűnődtek néha a vendégek, akik nap nap után látták.

De erre senki se tudott felelni.

Érdekes vagy különös semmi se volt rajta, csak az, hogy egyáltalán nem ismerték.

Ötven év felé járó csöndes, szelíd úr volt, szerény, de nem félénk, inkább fáradt, inkább kiábrándult. (...)

Az étkezéseknél elsőnek érkezett. Rábökött az étlap egy pontjára és bólintott, fizetett és bólintott, eltávozott és bólintott. Külön szolgálátokat nem kért. Roppant igénytelennek látszott.

Így éldegélt a szállodában, majdnem egy hónapig.

Egyszer délelőtt – váratlanul – csöngetett. Még ágyban feküdt. A pincérnek, aki benyitott, jelekkel akart valamit értésére adni.”

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont